

форма позволяет привлечь студентов к исследовательско-поисковой работе, которая способствует активизации самостоятельности студента, осознанию важности изучения математики как прикладной науки. Таким образом, лучшее усвоение материал пригодится студентам во время прохождения ВНО и формирует из них будущих квалифицированный профессионалов.

Ключевые слова: *кружковая работа, колледж, математика.*

Яна Топольник

*ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», м. Слов'янськ, Україна
yannetkatop@gmail.com*

СПЕЦКУРС «ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ» У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Впровадження до професійної підготовки магістрів та докторів філософії галузі освіти курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях» відповідає сучасним тенденціям інформатизації освіти та забезпечує якісну підготовку фахівців з новим типом мислення, сприяє ефективності їхньої наукової та науково-педагогічної діяльності. Наведемо структуру курсу, логіку і послідовність змістових модулів і тем.

Вивчення курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях» розкриває комплекс можливостей і перспектив використання ІКТ під час проведення науково-педагогічних досліджень. Майбутні фахівці – науковці у галузі педагогіки вищої школи, початкової та професійної освіти опановують низку сучасних засобів, методів та технологій, які забезпечують успішне виконання завдань науково-дослідної роботи, ефективне входження до загального інформаційного освітнього простору сучасної педагогічної науки та інформаційно-комунікаційного навчального середовища закладу вищої освіти, розроблення й впровадження наукової продукції з використанням ІКТ. Вивчення курсу зорієнтовано передусім на формування інформаційно-комунікаційної компетентності науковців-педагогів, зокрема її науково-дослідного компоненту.

Майбутні магістри і доктори філософії, опановуючи курс, мають *знати*:

- міжнародні наукометричні системи відкритого доступу, що використовуються для пошуку і розповсюдження наукових праць, та виступають як ІК-підтримка наукової діяльності;
- принципи формування загальної інформаційної бази у Google Scholar; основні підходи до наукометрії, отримання статистичної інформації щодо інформаційних ресурсів;
- специфіку роботи у хмарному середовищі, вимоги та особливості побудови хмаро орієнтованих засобів навчання;
- програмні засоби для проведення тестування, анкетування, презентації результатів наукового дослідження;
- середовища для організації дистанційного навчання та основні вимоги до створення дистанційного курсу та ін.

Майбутні магістри та доктори філософії освітньої галузі наприкінці курсу повинні демонструвати *уміння* здійснювати науково-дослідну діяльність в інформаційно-комунікаційному педагогічному середовищі, зокрема:

- працювати в системах Google Scholar та «Бібліометрика української науки» в ролі користувача;
- створювати власний наукометричний профіль у різних наукометричних базах; розміщувати свої наукові здобутки у наукометричних системах з використанням хмарних інформаційно-аналітичних сервісів для оцінки їх значущості;
- аналізувати інформацію про власний науковий рейтинг та рейтинг інших науковців на основі індексу Гірша та i10-індексу й використовувати її відповідно до потреб особистісного та професійного розвитку;
- здійснювати пошук та добір наукових журналів для розміщення матеріалів за досліджуваною проблемою; оприлюднювати, розповсюджувати та використовувати результати наукової діяльності;
- створювати персональне навчальне хмаро орієнтоване середовище;
- користуватися Інтернет-сервісами для проведення тестування, анкетування, створення інтерактивних плакатів, інтелектуальних карт, засобів інфографіки;
- розробляти якісні презентації у програмах PowerPoint, Prezy та ін.;
- користуватися статистичними методами оброблення результатів педагогічного експерименту та ін.

В результаті вивчення курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях» у майбутніх фахівців мають бути сформовані та вдосконалені загальні, загально-професійні та спеціальні компетентності.

Наведемо зміст спеціальних компетентностей:

- готовність моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання у сучасній школі (загальній та вищій);

- здатність обґрунтовано обирати і ефективно використовувати ІКТ з метою забезпечення особистісного та професійного розвитку;
- здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet-джерелах, працювати з фондами електронних бібліотек, критично ставитись до отриманої інформації;
- готовність до використання ІКТ у науковій та професійній діяльності;
- здатність до самовдосконалення й саморозвитку через опанування Інтернет-сервісів, хмарних технологій та включення до цифрової гуманістичної педагогіки.

Наведемо загальну структуру курсу «ІКТ в педагогічних дослідженнях».

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади використання інформаційно-комунікаційних технологій у педагогічних дослідженнях: Тема 1. Інформатизація освіти та створення єдиного інформаційного освітнього простору. Тема 2. Хмарні технології в освіті, мережа Інтернет та її ресурси. Тема 3. Наукометрія сучасної освіти, наукометричні бази, авторське право. Тема 4. Комп'ютерні засоби навчального призначення: визначення, класифікація, цифрові освітні ресурси.

Змістовий модуль 2. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на різних етапах педагогічного дослідження: Тема 5. Використання ІКТ для оформлення результатів наукового дослідження. Вимоги до бібліографії. Тема 6. Інформаційно-комунікаційне забезпечення проведення педагогічного експерименту. Тема 7. Використання засобів ІКТ на етапі впровадження результатів експерименту. Тема 8. Дистанційні технології навчання. Відкрита освіта. Тема 9. Комп'ютерні технології на етапі аналізу експериментальних даних (Excel), пакети прикладних програм статистичного аналізу SPSS, STATISTICA. Тема 10. Комп'ютерні технології на етапі інтерпретації та представлення експериментальних даних. Засоби мультимедіа.

До змісту практичних занять в курсі «ІКТ в педагогічних дослідженнях» включено роботу в хмарних сервісах (e-пошта, використання можливостей Google-лиску, Google Scholar та ін.), організацію та здійснення пошуку в мережі Інтернет, перевірку наукових матеріалів на плагіат, вивчення повного спектру можливостей текстового процесору MSWord (оформлення перекресних посилань, змісту та ін.), організацію та проведення анкетування в мережі Інтернет (робота в соціальних мережах та Google-форми), організацію тестування в мережі Інтернет та з використанням програмного забезпечення, створення сайту, блогу, розроблення й створення дистанційного курсу в системі Moodle та його наповнення, тестування в Moodle, роботу в середовищі електронних таблиць MSExcel (графіки, діаграми, аналіз результатів тестування, опрацювання результатів анкетувань), здійснення статистичного обліку експериментальних даних педагогічного експерименту, створення презентацій (MSPowerPoint, Prezi).

Кожне практичне заняття складається із двох частин:

- теоретичного блоку, виконання якого передбачає аналіз запропонованих наукових джерел та Інтернет-ресурсів, а також відповідь на декілька теоретичних запитань;
- блоку практичних завдань, які виконуються на занятті.

Завдання для самостійної роботи мають на меті максимально залучити майбутніх магістрів та докторів філософії до наукового освітнього середовища з використанням засобів інформаційно-комунікаційних технологій.

Отже, розроблення курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях» для майбутніх магістрів та докторів філософії в галузі освіти спирається на базові науково-теоретичні підходи сучасної педагогічної науки, передусім компетентнісний підхід як один зі стратегічних напрямів державної політики в освітній сфері, що орієнтує на досягнення певного освітнього результату. Актуальним у підготовці науковців-педагогів є й акмеологічний підхід, який забезпечує керування індивідуально-професійним розвитком науковця, орієнтує його на постійне самовдосконалення і здатність до самореалізації, саморегуляції і самоорганізації.

Важливим теоретичним підґрунтям створення курсу «Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях» є зарубіжні й вітчизняні концепції, сучасні ініціативи в галузі глобалізації та інформатизації освіти, наукові розвідки зі створення і застосування засобів ІКТ в педагогічній діяльності.

Список використаних джерел

1. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
2. Гаврілова Л. Г. Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях : навчально-методичний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів / Л. Г. Гаврілова, Л. О. Кухар, Я. В. Топольник. – Слов'янськ : Видавництво Б. І. Маторіна, 2017. – 310 с.
3. Головань М. С. Інформатична компетентність як об'єкт педагогічного дослідження / М. С. Головань // Проблеми інженерно-педагогічної освіти. – 2007. – № 16. – С. 314-324.
4. Наукові підходи до педагогічних досліджень : колективна монографія / за заг. ред. В. І. Лозової. – Харків : Вид-во Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 348 с.
5. Спірін О. М. Використання електронних систем відкритого доступу для інформаційно-аналітичної підтримки педагогічних досліджень [Електронний ресурс] / О. М. Спірін, А. В. Яцишин, С. М. Іванова, А. В. Кільченко, Л. А. Лупаренко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – Том 55. – № 5. – С. 136-174. – Режим доступу : <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1501>

Анотація. Топольник Я. Спецкурс «Інформаційно-комунікаційні технології в педагогічних дослідженнях» у системі підготовки майбутніх фахівців освітньої галузі. У статті розглянуті аспекти проблеми використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті. Зазначено, що впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у науково-педагогічну діяльність майбутніх фахівців вимагає розробки абсолютно нової методики викладання. Визначено знання, вміння та компетентності, якими повинні оволодіти майбутні магістри і доктори філософії освітньої галузі у результаті вивчення спецкурсу. Наведено структуру програми спецкурсу. Вказано, що важливе значення для опанування теоретичним матеріалом має виконання завдань практичних занять та самостійної роботи.

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, майбутній фахівець, знання, вміння, компетентність, навчальний процес, освіта.

Аннотация. Топольник Я. Спецкурс «Информационно-коммуникационные технологии в педагогических исследованиях» в системе подготовки будущих специалистов сферы образования. В статье рассмотрены аспекты проблемы использования информационно-коммуникационных технологий в образовании. Отмечено, что внедрение информационно-коммуникационных технологий в научно-педагогическую деятельность будущих специалистов требует разработки абсолютно новой методики преподавания. Определены знания, умения и компетентности, которыми должны овладеть будущие магистры и доктора философии сферы образования в результате изучения спецкурса. Приведена структура программы спецкурса. Указано, что важное значение для овладения теоретическим материалом имеет выполнение заданий практических занятий и самостоятельной работы.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, будущий специалист, знания, умения, компетентность, учебный процесс, образование.

Abstract. Topolnik Y. Special course «Information and communication technologies in pedagogical researches» in the system of the educational branch future specialists' preparation. The article considers aspects of the problem of using information and communication technologies in education. It is noted that the introduction of information and communication technologies in the scientific and pedagogical activities of future specialists requires the development of a completely new teaching methodology. The knowledge, skills and competences, which should be mastered by future masters and doctors of the philosophy of the educational branch as a result of the special course' study, are determined. The structure of the special course program is presented. It is indicated that the fulfillment of the tasks of practical classes and independent work is important for mastering the theoretical material.

Keywords: information and communication technologies, future specialist, knowledge, skills, competence, educational process, education.

Яна Труш

Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж ім. І.Я. Франка, м. Прилуки, Україна
yana304@ukr.net

Науковий керівник – Н.В. Грона

ІНТЕГРОВАНІ УРОКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ХОДІ ВИВЧЕННЯ ОРФОГРАФІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Актуальність теми. Одним із основних завдань початкової школи є становлення в учнів цілісного наукового світогляду, формування ключових і предметних компетентностей. Оскільки компетентність – інтегроване утворення, яке формується засобами одного предмета, а вимагає різних за змістом і способом діяльностей, ми повинні переосмислити можливості використання інтеграції в нових умовах навчання. Інтегровані уроки – один із напрямків методичного оновлення уроків у початковій школі. Їх проведення базується на основі інтеграції навчального матеріалу з кількох предметів, об'єднаних навколо однієї теми з метою інформаційного та емоційного збагачення сприймання, мислення, почуттів учнів [4, с. 22].

Побудова навчання на основі інтеграції є актуальною і визнаною у країнах-лідерах освіти. Для нашої системи освіти характерною є інтеграція на рівні освітніх галузей, за якої встановлюються зв'язки між цілями і завданнями інших освітніх галузей. У таких умовах навчальна діяльність передбачає встановлення асоціативних зв'язків і виділення певної ознаки не відокремленої, а в системі інших зв'язків, представлених змістом різних галузей.

Мета статті – показати можливості інтеграції в процесі вивчення української мови в початковій школі.

Проблему інтегрованого навчання досліджували у своїх наукових працях Я. Лернер, Б. Кедров, І. Волошук, С. Гончаренко, В. Максимова, В. Паламарчук, В. Тяхнін, В. Федорова. В Україні принцип інтеграції проголошено основним принципом реформування освіти поряд з принципами гуманізації та диференціації. Змістовні, цілеспрямовані інтегровані уроки вносять у звичайну структуру шкільної освіти новизну, оригінальність, створюють сприятливі умови для реалізації особистісно орієнтованого, розвивального навчання молодших школярів.